

Andrei URSU*

Dezinformare și revizionism în „cazul Ursu” și al Revoluției Române din decembrie 1989 (II)

Această a doua parte a studiului urmărește în continuare categoria „influențelor” din mass-media și din instituțiile publice în care aceștia au fost fie „plantați”, fie cooptați de-a lungul timpului. Am dat atenție persoanelor cu vizibilitate publică recrutate de către SRI pentru a difuza despre fosta Securitate mesaje menite să o discolpe. Au fost vizate unele dintre organismele sprijinite de guvern însărcinate cu demascarea trecutului comunist violent al României, precum Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității (CNSAS) și Institutul Revoluției Române din Decembrie 1989 (IRRD), alături de mass-media importante. Am documentat legăturile între partidele de coaliție guvernamentală, SRI și foștii ofițeri ai Securității.

Procesul torționarilor lui Gheorghe Ursu, ocazia unei „lecții” despre statutul Securității date magistraților

În prima parte a acestui studiu¹ am dat citate din depoziția „martorului” Vasile Mălureanu în procesul torționarilor lui Gheorghe Ursu, soldat pe 27 iulie 2023 cu achitarea inculpaților. Aminteam că, în calitate de ofițer în cadrul Direcției I a Securității, Mălureanu a fost responsabil, în anii '80, cu urmărirea și „anihilarea fermă” a opozanților din mediul artă-cultură. Motiv pentru care este și posesorul unei decizii definitive de poliție politică și de încălcare a drepturilor fundamentale ale omului, încă din anul 2006². Faptul nu l-a împiedicat să practice în continuare cunoscuta „metodică” a dezinformării începută imediat după Revoluție, susținut fiind de alți rezerviști și agenți de influență ai fostei Securități³. Printre aceștia se remarcă membrii Fundației „Nicolae Titulescu” condusă de fostul premier Adrian Năstase (un apropiat și admirator declarat al fostului șef al Direcției Securității Statului (DSS), Iulian Vlad⁴, inculpat pentru infracțiunea de genocid în procesul de la Timișoara și condamnat definitiv în 1991), fostul ofițer de Securitate Filip Teodorescu (și el inculpat pentru genocid în același proces, actual șef al ACMRR-

* Fundația „Gheorghe Ursu”

E-mail: andrei_ursu@yahoo.com

Manuscris primit la data de 20 martie 2024.

- 1 Andrei URSU, „Dezinformare și revizionism în « cazul Ursu » și al Revoluției Române din decembrie 1989 (I)”, NRDO nr. 4/2023, pp. 13-30 - https://www.revistadrepturileomului.ro/sumar_4_2023.html. Întrucât toate linkurile la care am făcut trimitere erau valabile la data trimiterii manuscrisului, 20 martie 2024, nu am mai indicat data accesării.
- 2 Colegiul CNSAS, Decizia nr. 1600 din 30.11.2006 - <https://bit.ly/3PO5RIm>.
- 3 „În apărarea ordinii constituționale. Perspectiva unui ofițer de informații”, March 2, 2016 - <https://bit.ly/3vCt75g>.
- 4 <https://adriannastase.ro/2017/10/01/a-murit-generalul-iulian-vlad/>.

SRI), Constantin Corneanu, istoric asupra căruia vom reveni⁵.

Alt fragment „elocvent” din „mărturiile” lui Vasile Mălureanu la procesul tortionarilor lui Gheorghe Ursu:

[...] mi s-a comunicat că decesul s-a datorat unor probleme medicale de sănătate.

Î. Era o prioritate a muncii martorului neutralizarea încercărilor de a se crea o dizidență politică în special în rândul creatorilor de literatură și artă?

R. Informațiile din anii 1980 indicau tot mai clar că în contextul ultimei faze a Războiului Rece cercuri de influență din străinătate au acționat tot mai intens îndeosebi, prin serviciile de informații pentru crearea, stimularea de nuclee, de opoziție în țările socialiste... pentru subminarea din interior și crearea condițiilor pentru răsturnarea regimurilor comuniste. [...] Miza nu era atât una de ordin ideologic, cât accesul liber al țărilor occidentale importante la resursele naturale ale țărilor comuniste și la piețele de desfacere.

[...] pentru a nu permite dezvoltarea unor asemenea anturaje sau destrămarea începerii unor astfel de activități erau măsurile cu caracter preventiv: influențare pozitivă, atenționare, avertizare, punerea în discuția Colectivului de muncă. [...] Cu ocazia măsurilor preventive [...] i se atrăgea atenția persoanei respective că unele din faptele sale se pot încadra în prevederile unor acte normative dintre care unele cu caracter coercitiv [...].

Persoanele care continuau cu niște activități considerate ostile sau ca pericole la ordinea constituțională erau monitorizate în continuare [...].

Î. În ce consta atenția prioritară și vigilența revoluționară față de persoanele care manifestau opinii sau atitudini de contestare [...] a conducerii partidului și statului și personale a lui N. Ceaușescu?

R. Constituiau infrațiuni injuriile, calomniile, manifestările de ostilitate împotriva ordinii constituționale, care erau în atenția noastră [...].

Î. Între puterea politică de la acea vreme și societate erau raporturi de adversitate?

R. În anii 1980, la mijlocului anilor, 1985, existau nemulțumiri în rândul unor categorii de persoane ca urmare a consecințelor negative ale crizei economice mondiale și ale hotărârii strategice a conducerii statului de plată accelerată a datoriei externe. Pe acest fond, existau unele răbufniri ale unor persoane, dar erau pe cât posibil soluționate, prin stabilirea cauzelor răbufnirii și dispunerea unor măsuri de remediere [...]. După 1968 s-a trecut la identificarea informativă și verificarea informațiilor doar asupra persoanelor care inițiau activități considerate ca riscuri, amenințări la ordinea constituțională. În planul intervenției preventive s-a renunțat la acțiunea violentă [...] s-a trecut la noua concepție de muncă care viza obținerea de informații și punerea în lucru, spre verificare, doar despre persoane care inițiau sau desfășurau activități considerate riscuri, amenințări la ordinea constituțională de atunci.

Direcția Cercetări Penale a efectuat actele premergătoare, sub controlul procurorului, și, în aceste circumstanțe, dacă asupra lui Gheorghe Ursu se exercitau acte de violență fizică, psihică, sigur, care să excedă metodologia de cercetare, având în vedere că cercetarea a fost în stare de libertate, Gheorghe Ursu avea posibilitatea să reclame aceste abuzuri organelor competente interne.

5 Vezi capitolul „Cazul Institutului Revoluției Române din Decembrie 1989”.

Se remarcă, pe de o parte, încercarea de deculpabilizare a foștilor colegi de instituție ai lui Vasile Mălureanu: Gheorghe Ursu nu ar fi fost torturat pentru că ar fi fost anchetat doar „în stare de libertate”, iar „decesul s-a datorat unor probleme medicale de sănătate” (!). (Aserțiuni contrazise, desigur, de vastul probatoriu din acest caz: documente medicale, mărturiile ale colegilor de celulă și ale gardienilor, documente semnate de înșiși inculpații). Pe de altă parte, se remarcă rescrierea istoriei: de vină pentru „nemulțumirile” populației a fost Occidentul, opoziția față de Ceaușescu constituia „amenințare la ordinea constituțională”, Securitatea „a renunțat la acțiunea violentă”. O variantă de istorie care a fost preluată de judecătorii ICCJ în motivarea achitării torționarilor lui Gheorghe Ursu.

Conivențe instituționale

În cartea *Trădarea Securității în decembrie 1989. Secrete ale intervenției străine împotriva României*⁶, profesorul universitar de la „Lucian Blaga” din Sibiu, Corvin Lupu⁷ pretindea, fără să aducă dovezi, că „Securitatea l-a trădat pe comandantul suprem, Nicolae Ceaușescu”, „pliindu-se cu co-autorii loviturii de stat externe, sovieticii și occidentalii”. Conform unei elogioase recenzii dintr-un ziar online dedicat propagandei fostei Securități:

securiștii, de la cel mai mic și până la generalul Iulian Vlad, artizanul operațiunii, potrivit autorului, devin automat eroi ai „revoluției” și pot beneficia de toate drepturile de care au fost privați până acum. Dacă Securitatea este principalul autor al răsturnării regimului comunist, istoria trebuie rescrisă în hohote iar „raportul” lui Vladimir Tismăneanu pus la topit la prima fabrică de hârtie igienică din Buhuși, pentru a încuraja micii întreprinzători locali.⁸

Elogiile nu sunt întâmplătoare: cartea promovează unele dintre cele mai toxice legende ale Securității. La lansarea ei au fost prezenți: Filip Teodorescu (care nu era hotărât dacă „Securitatea a trădat” sau „a fost trădată”), Vasile Mălureanu, membrul în Colegiul CNSAS Florian Bichir, cercetătorii CNSAS Silviu Moldovan, Florian Banu și Liviu Țăranu, Tiberiu Tănase, membru al colegiului de redacție al revistei *Vitalii - Lumini și Umbre (Vitalii, în continuare)*⁹ și al revistei „Intelligence” a SRI¹⁰, jurnalistul

6 Volumul a apărut la Editura Elion, în anul 2015.

7 Pe lângă intensa propagandă pro-Securitate, Corvin Lupu a făcut recent și apologia dictaturilor din China și Rusia - vezi Mircea Neacșu, „Un profesor universitar român face propagandă pro China și Rusia. A mers și la Summitul dictatorilor”, Newsweek, 17.11.2023 - <https://bit.ly/43Ilsiy>.

8 „Securitatea la luptă: a trădat sau a fost trădată în decembrie 1989”, Ziaristi Online 2,10.2015 - <https://bit.ly/4cAJIXV>.

9 Revista fostelor cadre de Securitate condusă de Filip Teodorescu, după cum am arătat în partea I-a a acestui studiu.

10 Tiberiu Tănase este cel care a prezentat revista *Vitalii* la Academia Română în cadrul „Celebrării zilei internaționale a cărții” din 21 aprilie 2023. Conform propriului CV, până în 1989, Tănase a fost „arhivist” la o bibliotecă a Ministerului de Interne. Ulterior a avut o fulminantă carieră în SRI și alte instituții post-decembriste (Academia Națională ”Bodyguard”, 15.11.2018 – <https://bit.ly/4axRHTN>). Printre altele, col.(r) dr Tănase Tiberiu, este „Secretar al DIS/CRIFST, al Academiei Române..., Director general al ANB membru al Diviziei de Istoria Științei din cadrul Comitetului Român de Istoria și Filosofia Științei și Tehnicii - CRIFST al Academiei Române, lector asociat al Universității Romano- Americane din București, membru al unor asociații ale cadrelor militare în rezervă - Asociației Cadrelor Militare în Rezervă și în Retragere din SRI” etc. A publicat

Grigore Cartianu. Moderator a fost ex-ofițerul de Securitate, ajuns general SRI Cristian Troncotă¹¹.

Florian Bichir, profesor la Universitatea Națională de Apărare „Carol I”, aparent cercetător științific la un centru al Academiei Române (și el colaborator al revistei *Vitalii*, a promovat intens legendele lui Filip Teodorescu și Alex Mihai Stoenescu (un fost informator al Securității¹²) legate de participarea „sovieticilor” la „lovitura de stat” din decembrie 1989. Ba chiar și unele de sorginte aparent proprie:

De 20 de ani încearcă sovieticii să-l scoată pe Ceaușescu. Sunt documente foarte clare, nu are rost să le discutăm. O altă noutate, pe care a dat-o și Alex Stoenescu este că s-a încercat întâi pe 14 decembrie la Iași dar nu le-a ieșit schema. Au încercat mai demult. Una din tentative a fost momentul în care România a jucat meciul de fotbal cu Danemarca pe 15 noiembrie 1989, când am câștigat cu 3-1. Treizeci de mii de oameni. Culmea, putea să fie o explozie. A fost securitatea extraordinar de precaută¹³.

Pe 25 ianuarie 2020, într-o emisiune la Realitatea TV dedicată achitării torționarilor lui Gheorghe Ursu la Curtea de Apel București (moderator Octavian Hoandă) Florian Bichir a plasat noi „variante de legende” și despre acest caz: Securitatea ar fi „încheiat” ancheta asupra inginerului Ursu după ce „l-a scos în public” pe acesta (în august 1985), după care „l-a luat Miliția” și „moare la Rahova în bucata Miliției”. Bichir pretinde că ar fi „vorbit cu agentul de cameră”, „Clită”, care „l-a bătut de l-a rupt” pe Gheorghe Ursu, care ar fi „decedat”, „fiind arestat de Miliție și îl ancheta Miliția”. În orice caz, în narațiunea recitată de Florian Bichir după un scenariu bine stabilit, vinovată pentru torturarea și uciderea lui Gheorghe Ursu „nu a fost Securitatea”.

Bichir încearcă să-l discolpe și pe Eugen Grigorescu, ofițer de Securitate și general SRI care a fost condamnat definitiv în 2005 pentru distrugerea jurnalului lui Gheorghe Ursu. Din aceleași surse nebuloase, Bichir pretinde că Grigorescu nu ar fi știut nimic de jurnalul respectiv și că totul nu ar fi fost decât o „eroare birocratică” (deși martorii din proces și documentele semnate de acesta dovedesc altceva).

O altă dovadă că Florian Bichir a lansat această dezinformare cu bună știință în favoarea foștilor ofițeri de Securitate este că în „pledoaria” sa îl implică pe generalul de Miliție Constantin Nuță (decedat, după cum se știe, în decembrie 1989) ca principal vinovat. Deși, desigur, nu există nicio probă în acest sens în vreunul din dosarele de anchetă și de la Securitate. Evident, dacă o astfel de probă ar fi existat, Securitatea ar fi dezvăluit-o încă din ianuarie 1990, de la debutul anchetei.

în „Analele Universității Dimitrie Cantemir”, „Revista de Istorie Militară”, „Arhivele Totalitarismului”, revista „Art –Emis”. Apariții în Emisiuni TV și Radio despre Intelligence & Istoria Intelligence-lui - la 6TV și Radio România Actualități!”. De remarcat că Revista „Art-Emis”, la care a colaborat Tănase și care l-a promovat și pe Constantin Corneanu, are ca membri de onoare, printre alții, pe Aurel Rogoian, Filip Teodorescu, și pe profesorii Gheorghe Buzatu și Ioan Scurtu.

11 „Securitatea la luptă: a trădat sau a fost trădată...”

12 „Istoricul Alex Mihai Stoenescu a fost colaborator al Securității”, Ziare.com, 3 aprilie 2014 - <https://bit.ly/3TYIQWV>.

13 „DEZVĂLUIRI. Adevărul ascuns românilor despre Revoluția din 1989 (4)”, Jurnal giurgiuvean, 21 decembrie 2018 - <https://jurnalgiurgiuvean.ro/dezvaluiri-adevarul-ascuns-romanilor-despre-revolutia-din-1989-4/>.

Trebuie reamintit că Florian Bichir, a fost în perioada 2012-2018 membru al Colegiului Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității (CNSAS), cu rang de ministru secretar de stat, din partea UNPR¹⁴ și, pe lângă posesor al gradelor academice amintite, este invitat frecvent la televiziuni precum Realitatea TV, alături de foștii ofițeri de Securitate, Cristian Troncotă, Filip Teodorescu, Vasile Mălureanu, informatorul Sorin Roșca Stănescu etc.

O prioritate a fostei Securități: dezinformarea despre Revoluția din decembrie 1989

Am menționat în prima parte a acestui studiu unele din legendele favorite plantate de fostele cadre ale DSS despre Revoluția Română (amestecul străin, lovitura de stat, aportul benefic al Securității și victimizarea acesteia) propagate de Vasile Mălureanu. Articolul „Confirmările și limitele unui rechizitoriu” reprezintă, practic, „confirmarea” de către fosta Securitate a rechizitoriului Secției Parchetelor Militare (SPM) în cazul crimelor de după 22 decembrie 1989 (dosarul 11/P/2014 din 5 aprilie 2019), prin care au fost trimiși în instanță doar trei inculpați, printre care fostul președinte Ion Iliescu¹⁵.

În perioada gestației acestui rechizitoriu (decembrie 2018) l-am vizitat pe șeful SPM de atunci, Gheorghe Cosneanu, pentru a-i arăta un număr semnificativ de probe medicale din care rezulta că multe din victimele din decembrie 1989 au fost ucise cu arme speciale, aflate doar în posesia Securității. Cu acea ocazie am observat pe biroul de lucru al generalui magistrat Cosneanu revista *Vitalii*. După cum se știe, rechizitoriul respectiv a absolvit Securitatea de orice responsabilitate pentru actele teroriste¹⁶. Există un vast probatoriu care dovedește fără dubiu vinovăția cadrelor de Securitate („rezistenții”) pentru victimele din decembrie 1989. Probatoriul e bazat pe surse credibile, coroborate: mărturii (toate categoriile de martori, din toate perioadele), documente balistice, acte medicale, dosare ale Securității de la CNSAS etc¹⁷. Probatoriul a fost fie falsificat, fie ignorat de procurori. În schimb, aceștia și-au bazat actul de acuzare pe declarațiile unor cadre de Securitate, citate pe larg în Rechizitoriu, drept surse credibile¹⁸. Și pe articole din revista *Vitalii*.

Nici una din probele medicale furnizate de reclamanți – care includeau mărturii ale unor doctori români și străini deasupra oricărei suspiciuni¹⁹ - nu a fost valorificată de

14 Uniunea Națională pentru Progresul României, partidul lui Gabriel Oprea. Conform unei mărturii orale dată autorului de către magistratul Gheorghe Cosneanu, fost șef al Secției Parchetelor Militare, din acest partid a făcut parte și inculpatul Vasile Hodiș.

15 Vasile Mălureanu, „Confirmările și limitele unui rechizitoriu”, *Vitalii – Lumini și Umbre*, an XI nr. 41, decembrie 2019-februarie 2020, pp. 65-86 - <https://bit.ly/49lcw3Q>.

16 A se vedea în acest sens Andrei Ursu, Roland O. Thomasson, în colaborare cu Mădălin Hodor, Trăgători și mistificatori. Contrarevoluția Securității în decembrie 1989, Editura Polirom, 2019 (în continuare se va cita Andrei Ursu, Roland O. Thomasson, Mădălin Hodor, Trăgători și mistificatori) și Andrei Ursu, Roland O. Thomasson, ed., Căderea unui dictator. Război hibrid și dezinformare în Dosarul Revoluției din 1989, Editura Polirom, 2022. (în continuare se va cita Andrei Ursu, Roland O. Thomasson, Căderea unui dictator).

17 A se vedea cărțile citate anterior.

18 Andrei Ursu, Roland O. Thomasson, Mădălin Hodor, *Trăgători și mistificatori*, p. 361 și următoarele.

19 A se vedea Roland O. Thomasson, Cine a folosit gloanțe dum-dum și ce ne spune aceasta despre decembrie 1989?, în Anneli Ute Gabanyi, Alexandru Muraru, Andrei Muraru, Daniel Șandru (coord.), *Revoluția din 1989. Învinși și învingători*, Editura Polirom, Iași, 2020, pp. 511-515.

procurori. Ca și în cazul Ursu, și în cazul Revoluției se observă același model urmat de magistrații români, la trei decenii de la desființarea Securității: cadre ale fostei Securități (printre care foști ofițeri acuzați sau condamnați pentru încălcarea drepturilor omului), sunt considerați martori credibili în cauze privind chiar instituția din care au făcut parte.

În cartea *Trăgători și mistificatori. Contrarevoluția Securității în decembrie 1989* am explicat mecanismele și miza mistificării Revoluției, arătând că DSS a avut capacitatea, dar și cel mai mare interes, pentru ascunderea vinovățiilor pentru victimele din decembrie 1989. Ceaușescu și DSS aveau „suspiciuni profunde în privința loialității forțelor armate, pe care le suspectau, pe bună dreptate, de a fi pasibile să fraternizeze cu populația”, lucru într-o anumită măsură confirmat la Timișoara pe 19-20 decembrie și apoi pe 22 în București și restul țării²⁰.

Roland O. Thomasson a analizat în mai multe studii de „arheologie” mediatică, debutul din anii ‘90 al dezinformării despre Revoluția română²¹. După 30 de ani de repetare („în mai multe variante”, conform „metodicii” serviciului D – dezinformare al DSS), „legende” plantate de fosta Securitate și colaboratorii săi au devenit moneda curentă și cheia de înțelegere a Revoluției în spațiul public. Enumerăm câteva concluzii care se pot desprinde din „arheologia” amintită:

- Dezinformarea despre Revoluție apare ca o prelungire a celei din anii ‘70-’80: pericolul extern, mitul influenței „agenturilor” și al atacului „de la est și de la vest”; Securitatea ca instituție patriotică.
- Legende plantate cu predilecție: Securitatea l-ar fi „trădat” pe Ceaușescu în decembrie 1989; Securitatea ar fi „depus armele” pe 22 decembrie 1989; Revoluția nu a fost o revoluție, ci „lovitură de stat”, cu ajutor extern, din Est și din Vest (a se observa contradicția între aceste variante); teroriștii ar fi fost „turiști sovietici în Lade albe”; sau Direcția de Informații a Armatei (DIA); sau, alternativ, Armata română și revoluționarii s-ar fi împușcat între ei fie dintr-o exaltare psihotică spontană („confabulație”), fie „proștiți” de o conspirație pro-sovietică.
- Securitatea a avut mijloacele cele mai adecvate și perfecționate de dezinformare, autorii ei fiind specialiști în acest subiect.

Ca principală instituție represivă (spre deosebire de Armată), Securitatea a avut și interesul principal pentru ascunderea sau externalizarea vinovățiilor sale. Numărul mare de victime (peste 1200 de morți, peste 4000 de răniți) înseamnă și un număr mare de vinovați. De altfel, 1425 de suspecți de terorism au fost prinși²² și conform declarațiilor din ianuarie 1990 ale procurorului General Robu și ulterior ale fostului Director al SRI Virgil Măgureanu, au fost anchetați și urmau să fie trimiși în judecată. Au fost eliberați

20 Andrei Ursu, Roland O. Thomasson, Mădălin Hodor, *Tragatori și mistificatori*.

21 Roland O. Thomasson, „Scurtul moment al adevărului și începutul mistificării Revoluției: anul 1990”, în *România de la comunism la postcomunism: criza, transformare, democratizare / Anuarul Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc*, volumele XIV-XV, Polirom, 2020; Andrei Ursu, Roland O. Thomasson, Mădălin Hodor, *Trăgători și mistificatori*.

22 A se vedea: „Tabel Nominal cu Persoanele Reținute în Timpul Revoluției din Decembrie 1989, ca fiind suspecte de săvârșirea unor fapte penale”, în Dosarul 11/P/2014 al Secției Parchetelor Militare (SPM), (Dosarul Revoluției), Rapoarte cadre M.I. vol. 28, pp. 54-97 (44 de pagini, 1425 de nume).

însă în perioada constituirii noilor servicii de forță (UM 0215²³, SRI) în februarie și martie 1990. Conform datelor de la CNSAS, respectivele servicii au fost alcătuite în proporție covârșitoare din foste cadre ale Securității. Acestea dovediseră un nivel de loialitate față de regimul Ceaușescu neegalat de celelalte instituții. După cum am arătat în prima parte a acestui studiu, relația de simbioză dintre dictator și aparatul represiv a însemnat un interes comun, existențial, în menținerea status-quo-ului. Mobilul cadrelor de Securitate a fost, pe de o parte, cointeresarea, prin puterea disproporționată de care dispuneau în societate, conferită de dictator; și pe de altă parte, un control intern generator, la rândul său, de frică: Direcția a IV-a – Contrainformații militare, cea mai importantă numerică din DSS, era infiltrată, prin ofițeri acoperiți și informatori, atât în Armată, cât și în celelalte direcții ale Securității, făcând improbabil orice act de disensiune internă. De altfel, cercetarea istorică nu a dezvăluit niciun act de „trădare” din partea Securității până la fuga dictatorului. Iar din perspectiva „luptei de rezistență”, nici ulterior.

Mizele mistificării Revoluției

Efortul semnificativ depus de fostele cadre de Securitate pentru a ascunde adevărul despre Revoluție are la bază două motivații majore. Pe de-o parte, este vorba de asigurarea impunității pentru crimele comise de un mare număr de lucrători ai instituției. Pe de altă parte - necesitatea schimbării imaginii instituției pe care au slujit-o, pe scară largă detestată atât în timpul dictaturii, cât și după 1990. Cu alte cuvinte, nevoia de a trăi în noua societate democratică, cu propria imagine și istorie. Solidaritatea de breaslă a făcut ca foarte puține cadre DSS să-și recunoască rolul nefast pe care l-au jucat în societatea comunistă. În lipsa auto-deconspirării, nu a rămas decât varianta schimbării istoriei înseși. Or, Revoluția a fost „ultima impresie” lăsată de Securitate, și cea mai sângeroasă. Cu atât mai importantă pentru noua imagine a fost, deci, schimbarea istoriei Revoluției.

Imprescriptibilitatea infracțiunilor contra umanității era stipulată încă din codul penal din 1968 (art. 358). Însă Justiția post-decembristă nu a luat act de aplicabilitatea acelui articol decât în 2014. Până în acel moment, majoritatea crimelor de această natură, inclusiv tortura, au fost considerate fie prescise, fie amnistiate²⁴. Ulterior noului cod penal din 2012, și unor demersuri societale din 2014, s-a redeschis posibilitatea anchetelor și condamnărilor pentru infracțiuni contra umanității. Dintre sutele de torționari și trăgători vinovați pentru victimele din anii ‘80 și de la Revoluție, mulți erau tineri în 1989. Este plauzibil ca mulți dintre aceștia să fi fost preluați în instituțiile și economia post-decembristă. Sunt, cu alte cuvinte, „printre noi”, în poziții cheie. (Vom analiza în cele ce urmează cazurile IRRD, SRI, și al informatorilor și agenților de influență din mass-media). Este de asemenea plauzibil că asigurarea impunității acestora a căpătat un nou grad de urgență. Societatea în întregul său trebuia convinsă că Securitatea nu a (mai) fost violentă – nici în anii ‘70-‘80, nici la Revoluție.

²³ Celebra unitate supranumită „Doi și-un sfert”.

²⁴ Prin decretul-Lege nr. 3 din 4 ianuarie 1990, Ion Iliescu a amnistiat faptele considerate mai puțin grave (până la 3 ani închisoare). Acest decret a inclus, de facto (but not de jure) faptele celor care au maltratat revoluționarii arestați. Semnificativ, acest decret a fost emis exact în ziua finalizării predării armamentului Securității către Armată, conform ACNSAS, Fond neoperativ 2328, vol 6, fila 10.

Pentru motivele enumerate mai sus, fosta Securitate trebuia să-și asigure, concomitent cu rescrierea propriei istorii, reputația, frecventabilitatea, credibilitatea. Credibilitatea, în fața unei instanțe de judecată, poate duce la impunitatea vinovaților pentru crime împotriva umanității, după cum s-a văzut în cazul rolului de „martor” jucat de Vasile Mălureanu în achitarea torționarilor lui Gheorghe Ursu.

Cazul Institutului Revoluției Române din Decembrie 1989 (IRRD)

În mesajul său de felicitare către revista *Vitalii*, din decembrie 2019, Constantin Corneanu, pe atunci director științific al IRRD, lauda „ofițerii de informații și contrainformații români” din cadrul „fostelor structuri de informații și contrainformații românești din perioada 23 august 1944-22 decembrie 1989” (a se observa evitarea folosirii cuvântului „Securitate”), ofițeri care, în viziunea lui Constantin Corneanu, pot „lămuri anumite aspecte pe care hârtia oficială nu le-a consemnat”, și care „merită aprecieri”. Le ura acestora mult succes în „efortul de a recupera și întregi cunoașterea istoriei noastre recente”²⁵.

Într-un grupaj *Teroriștii din decembrie '89: Luptătorii din „Rezistență”* din *Caietele Revoluției*, revistă editată până în 2019 de IRRD²⁶, același Constantin Corneanu susținea „variantele” despre teroriști ale fostelor cadre de Securitate: Pavel Coruț (prezentat drept „șeful Biroului Contraspionaj din DIA între 1985 – 1989”) și Valentin Raiha (prezentat ca „memorialist”). Desigur, în „variantele” respective, teroriștii nu au fost din Securitate, ci fie din Rețeaua „R” a Armatei, fie din „DIA” (Direcția de Informații a Armatei) sau nebuloasa „Rețea internă 246”.

Printr-un concurs de împrejurări, între octombrie 2021 și noiembrie 2022 am activat ca director științific al IRRD. Cartea pe care am editat-o sub egida institutului respectiv în acea perioadă²⁷ dezvăluie rolul fostelor cadre de Securitate în crimele de la Revoluție și modul cum acestea au fost acoperite de procurorii militari²⁸. Și totuși, în mod bizar, volumul a stârnit puternice reacții adverse din partea a doi membri ai Colegiului Național al IRRD, Cazemir Ionescu și Emilian Vasile Cutean²⁹, care au încercat prin toate mijloacele oprirea publicării și diseminării sale³⁰, culminând cu îndepărtarea mea din institut. Ca urmare, întreaga echipă de cercetători, cea mai mare parte din Consiliul Științific și unii membri de prestigiu ai Colegiului Național al IRRD au demisionat. Conducerea rămasă

25 A se vedea *Vitalii – Lumini și Umbre*, an XI, nr. 41, decembrie 2019 – februarie 2020, disponibil la <https://bit.ly/4cHvd4s>.

26 A se vedea numărul 34/2011.

27 Andrei Ursu, Roland O. Thomasson, Mădălin Hodor, Căderea unui dictator.

28 În premieră pentru acest institut, studiile din volum au fost evaluate după standarde științifice (orb-orb) sub girul unui Consiliu Științific de rang internațional și au apărut la o editură de prestigiu (Polirom).

29 Cazemir Ionescu a fost mulți ani membru și în Colegiul CNSAS, calitate în care s-a opus, în octombrie 2022, unui protocol de colaborare între cele două instituții pe care l-am propus pentru a putea studia mai ușor unele documente ale Securității. Emilian Vasile Cutean, fost deputat PSD și Secretar de Stat, apropiat al lui Ion Iliescu, și după propriile spuse, apropiat și al actualului Prim Ministru Marcel Ciolacu, este un fost condamnat penal pentru acte de corupție legate de organizația sa de revoluționari. Din 2018, acesta ocupă și funcția de Secretar General al IRRD, calitate în care a atras atenția Curții de Conturi (Catalin Pena, „Iliescu și Voican au dat o țeapă 28.000 de euro statului român”, *Evz.ro*, 6 noiembrie 2019 - <https://bit.ly/3vDGKRR>).

30 A se vedea articolul Andrei Ursu, „Din avatarurile unei cărți despre crimele Securității”, 22.12.2022 - <https://www.contributors.ro/din-avatarurile-unei-carti-despre-crimele-securitatii/>.

(numerește nestatutară) repudiază în continuare cartea repectivă³¹.

Prin Constantin Corneanu (revenit la IRRD alături de angajatul CNSAS Florian Banu, la rândul său autor de editoriale în revista *Vitralii* și colaborator al unor foste cadre de Securitate precum Cristian Troncotă, noua-veche conducere a IRRD reia tezele lui Pavel Coruț și, mai mult, îl invită pe același fost ofițer de Securitate Vasile Mălureanu să explice Revoluția Română, sub titlul „Securitatea trece de partea Revoluției - 22 Decembrie 1989”³². Printr-o tristă piruetă de revizionism istoric, Institutul chemat să spună adevărul despre momentul de renaștere al democrației noastre din marasmul comunist ignoră cu asiduitate rolul nefast al principalei instituții represive comuniste. Mai mult, IRRD promovează dezinformarea Securității și a dictatorului împotriva cărora s-a ridicat poporul român în decembrie 1989 și pentru a căror înlăturare s-au sacrificat eroii din decembrie 1989.

De la rescrierea istoriei la impunitate

Se ridică întrebarea cum s-a ajuns la credibilitatea și frecventabilitatea de care se bucură astăzi, în anumite medii românești, foștii ofițeri de Securitate, chiar dintre cei cu decizii CNSAS de poliție politică. Această credibilitate a dus, nemijlocit, atât la verdictul de achitare a torționarilor lui Gheorghe Ursu din 27 iulie 2023, cât și la monumentală diversiune juridică din Dosarul Revoluției. Toate acestea au presupus un lung și vast proces de rescriere a istoriei. Pentru a înțelege acest proces identificăm în continuare mai multe repere și vectori ai dezinformării.

Ca și în cazul Ursu, mistificarea Revoluției a început imediat după evenimentele sângeroase din decembrie 1989, cu mușamalizarea crimelor. Prin acțiunile colonelului Nicolae Ghircoiaș, șeful Institutului de Criminalistică al Ministerului de Interne³³ sau ofițeri din Direcția a VI-a a Securității desemnați să ancheteze actele teroriste în calitate de procurori militari³⁴, cadavre de teroriști, radiografii ale victimelor, gloanțele de calibre speciale cu care multe din victimele Revoluției au fost împușcate (aflate doar în dotarea Securității) au dispărut în cea mai mare parte în ianuarie 1990. În aceeași perioadă, peste 1400 de suspecți de terorism prinși, majoritatea cadre M.I.³⁵, au fost eliberați de procurori militari care în timpul dictaturii comuniste lucraseră cu sau pentru Securitate³⁶.

În lunile martie – aprilie ‘90, foști ofițeri din fosta Direcție a V-a au pornit asaltul mediatic, curând preluat în ziarul „Europa” de jurnaliști precum Angela Băcescu. Fluxul dezinformării a ajuns în scurt timp la ziare mai „frecventabile”, nu numai ale Frontului Salvării Naționale, dar și ale opoziției: „Dreptatea”, „Expres Magazin”, „Evenimentul Zilei”³⁷. Informatori și agenți de influență ai Securității infiltrați inclusiv în presa democratică,

31 A se vedea postările de pe Facebook ale IRRD (<https://www.facebook.com/profile.php?id=100070136465298>).

32 Vezi: <https://www.youtube.com/watch?v=UrOnJ8oX6Ok>.

33 Andrei Ursu, Roland O. Thomasson, Mădălin Hodor, Trăgători și mistificatori, pp. 92 și 294 și următoarele.

34 Ibidem, p. 293.

35 Dosarul 11/P/2014 al Secției Parchetelor Militare („Dosarul Revoluției”), Rapoarte cadre M.I. vol. 28, pp. 54-97 (lista cuprinde 1425 de nume).

36 Andrei Ursu, Roland O. Thomasson, Mădălin Hodor, *Trăgători și mistificatori*, p. 292.

37 A se vedea Roland O. Thomasson, „Scurtul moment al adevărului și începutul mistificării Revoluției...”, Ibidem.

de opoziție (Sorin Roșca Stănescu la *România Liberă* și apoi la *Ziua*, Ion Cristoiu și Cornel Nistorescu la mai multe ziare de largă circulație, Cornel Ivanciuc la *Cațavencu* și apoi la *Revista 22* etc), au folosit pedala ideologică, acuzându-l pe Ion Iliescu și pe „neo-comuniștii pro-sovietici” pentru coordonarea, folosirea, și, în alte variante, inventarea teroriștilor. Foști ofițeri de Securitate și informatori sau apropiați ai acestora au devenit autori prolifici și cei mai citați pe subiectul Revoluției, unii cu pretenții academice: Alex Mihai Stoenescu, Aurel Rogoian, Corvin Lupu, Cristian Troncotă, Vasile Mălureanu, Marian Rizea, Valentin Raiha etc. Legende plantate de toți aceștia au început să fie acceptate pe scară din ce în ce mai largă, inclusiv în mediile opoziției democratice.

În acei ani nu se știa de relațiile persoanelor publice precum Ion Cristoiu, Alex Mihai Stoenescu și Cornel Ivanciuc cu fosta Securitate. Acuzarea lui Ion Iliescu (de altfel, responsabil pentru preluarea în bloc a aparatului Securității în noile structuri de forță, implicat inclusiv în crimele de la Mineriadă și torpilarea reformelor din anii ‘90) era facilă și confortabilă. Astfel, opinia publică nu a recunoscut în narațiunea propagată de acești guru ai presei de după Revoluție (legende cu turiștii KGB în Lade albe, puciul pro-sovietic, agenturile din Est și din Vest, Militaru spion, dosarul – ne-materializat – „Corbii” etc), fabulațiile lui Nicolae Ceaușescu. Cheia de înțelegere consta în numitorul comun al acestor legende: toate absolveau Securitatea de crimele de la Revoluție. Or, vinovățiile și dezinformarea legate de Revoluție nu trebuiau căutate printr-o prismă ideologică, ci doar prin cea istoric-factuală și juridică.

Oameni din presă cu un aport asiduu în colportarea legendelor Securității, precum Grigore Cartianu (*Adevărul*) și Cornel Mihalache („Decembrie Roșu” la TVR) au dominat narațiunea despre Revoluție în mass-media. Legende au fost promovate drept adevăr istoric. După înființarea lui, în anul 2004, Institutul Revoluției Române din Decembrie 1989, infiltrat cu personaje afiliate și asociate într-un fel sau altul cu fosta Securitate, fie a evitat subiectul teroriștilor și în general, al vinovăției pentru victimele din timpul evenimentelor pentru a căror deslușire fusese creat, fie a promovat variante precum cea a lui Pavel Coruț³⁸. La Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc (IICCMER), cercetarea crimelor de la Revoluție nu a constituit o prioritate, astfel cum consider că ar fi trebuit, având în vedere amploarea lor. O examinare a temelor comunicărilor științifice prezentate la diversele ediții ale Congresului Național al Istoricilor Români (CNIR)³⁹ releva o atenție infimă față de istoria represiei din epoca Ceaușescu și cvasi-inexistență pentru Revoluția din decembrie 1989. Istoriografia Revoluției a rămas astfel dominată de Alex Mihai Stoenescu și celelalte nume enumerate mai sus.

Un vector al dezinformării cu un rol aparte este de decenii fostul ofițer de Securitate Cristian Troncotă, general SRI în retragere, fost decan la Facultatea de Informații din cadrul Academiei Naționale de Informații, cu un doctorat în istorie obținut la Academia Militară și autor prolific de cărți și articole⁴⁰.

38 A se vedea Andrei Ursu, „Din avaturile unei cărți...”.

39 Spre exemplu, Congresul Național al Istoricilor Români, Alba Iulia, 8-10 septembrie 2022 - <https://cnir.uab.ro/files/Program%20CNIR%202022-update9.pdf>.

40 https://ro.wikipedia.org/wiki/Cristian_Troncot%C4%83.

Numele lui Cristian Troncotă apare în dosarul de urmărire informativă al lui Gheorghe Ursu (dosar cu numele de cod „Udrea”) întocmit de Securitate. Rezulta că numitul Troncotă, care deținea în anii '90 o funcție importantă în arhiva SRI, ce includea arhiva Securității, a fost în posesia dosarului „Udrea” în perioada când acesta a fost falsificat masiv (6 volume din cele 7, inclusiv copertile), conform unui raport ulterior al CNSAS⁴¹.

Concomitent cu publicarea unor cărți de falsificare a istoriei, Cristian Troncotă a avut frecvente apariții la televiziuni, unde este de obicei prezentat drept „doctor în istorie”, și „specialist pe probleme de securitate”⁴². A lucrat și publicat articole și studii în revista Institutului Național pentru Studiul Totalitarismului – INST(!), inclusiv un articol despre cazul Gheorghe Ursu⁴³. În articolul respectiv, scris împreună cu angajatul CNSAS, Florian Banu, autorii susțin, fără a aduce vreo probă și contrazicând sute de mărturii ale victimelor, că „*Organelor de Securitate le fusese interzisă folosirea metodelor brutale în anchetă*” (!). Cititorul avizat va recunoaște această teză din motivația achitării torționarilor lui Gheorghe Ursu din 27 iulie 2023⁴⁴.

Recent, Cristian Troncotă a atins o nouă cotă de „specialist” în dezinformare, plantând într-o fișică online de propagandă antisemită (incorectpolitic.com) o noua „variantă” de legendă, conform căreia moartea lui Gheorghe Ursu ar fi avut o nebuloasă legătură cu „misiuni pe plan extern” ale acestuia și „contacte cu emisari ai Mossadului și/sau cu persoanele lor de încredere, care instrumentau problema așa-zisului holocaust din Basarabia” (!). Elucubrația, folosind „metodica” binecunoscută de implicare a „agenturilor straine” și de a specula eventualul antisemitism latent în vreun cititor – a fost susținută de același Corvin Lupu, care o duce mai departe: „Nu cumva cetățeanul evreu Andrei Ursu, reîntors în România după ce emigrase, a primit ordin de la poliția politică represivă evreiască din România să-l atace pe profesorul Cristian Troncotă pentru faptul că a publicat articolul „Abuzuri și crime ale evreilor împotriva românilor????”⁴⁵.

Această nouă „variantă” de „compromitere și defăimare” propagată de un fost

41 CNSAS, Direcția de Investigații, Nota din 27 februarie 2015 - <https://gh-ursu.org.ro/20150227-notaCNSAS.pdf>.

42 Alertat, chiar în cadrul unei emisiuni live dedicată cazului Ursu și crimelor Securității, că invitatul „specialist” Troncotă a fost ofițer de Securitate, moderatorul s-a arătat surprins. A se vedea emisiunea „Deschide lumea” de la Realitatea TV din 8.07.2023.

43 România 1945-1989. Enciclopedia regimului comunist. Represiunea. Vol. I, A-E., coord. Octavian Roske, Editura INST, 2011, p. 93.

44 Cu privire la torturile la care a fost supus Gheorghe Ursu, ca și zeci de alți opozanți ai regimului Ceaușescu în acei ani, a se vedea depozițiile martorilor audiați în cazul Ursu: https://gh-ursu.org.ro/cazul_pirvulescuMarturii.html; concluziile scrise ale părților civile bazate pe probatoriul administrat: <https://bit.ly/3U0Tvzf>; cererea de revizuire a cauzei formulată de părțile civile: <https://bit.ly/3J1C5wb>; cererea Parchetului General de revizuire a cauzei:

<https://bit.ly/3TLdpgc>; considerații generale asupra represiunii din perioada Ceaușescu: <https://gh-ursu.org.ro/situațiaPremisa.html>.

45 Și mai departe: „Nu cumva minciinosul dovedit Andrei Ursu, inginer care a scris o carte jalnică și plină de falsuri în domeniul istoriei, este cel scos la rampă împotriva lui Cristian Troncotă. M-am confruntat și eu cu mai multe situații de acest fel, după ce am demontat minciuni evreiești (mai corect din punct de vedere lingvistic: „jidănești”) grosolane cu ajutorul cărora românii erau acuzați de genocid”. Este de amintit ca profesorul Corvin Lupu a publicat recent un veritabil „delir antisemit și anti-occidental”: Ioana Hurdea, „Delir antisemit și antioccidental al unui profesor universitar la « Lucian Blaga » din Sibiu. Cum vrea să scoată în evidență « realizările » regimului comunist de la Beijing”, AK-24, 17 noiembrie 2023 - <https://bit.ly/3PKJO5y>.

securist ar putea părea nedemnă de luat în seamă. Însă Cristian Troncotă și colaboratorul său Corvin Lupu⁴⁶ au fost acceptați în mediul „academic” inclusiv în proximitatea unor instituții chemate să condamne Securitatea ca poliție politică (CNSAS, INST). Sunt prezentați în mass-media așa zisa „mainstream”, drept „specialiști” credibili. Scriu articole împreună cu angajați de la CNSAS, precum Florian Banu. Scriu, prolific, volume de dezinformare, la lansarea cărora participă aceiași angajați CNSAS. Conduc teze de doctorat la Academia Națională de Informații „Mihai Viteazul” a SRI, teze care susțin, nesurprinzător, legendele discolpatoare ale Securității, inclusiv cele legate de crimele de la Revoluție⁴⁷. Aceste teze sunt premiate de Academia Română⁴⁸, condusă de același Ioan Aurel Pop, aflat și acesta pe o listă de colaboratori ai Securității⁴⁹.

Un alt exemplu privind frecventabilitatea fostelor cadre de Securitate care a dus la credibilitate și impunitate: pe 22 ianuarie 2020, Vasile Mălureanu își lansa cartea „Cultura și elitele române sub comunism, din perspectiva Securității (1964-1989)” la aceeași Fundație Europeană „Nicolae Titulescu” - Centrul de Cercetare, unde prim invitat era Dr. Ana-Maria Cătănuș, istoric și cercetător la INST, autoare a unor cărți despre disidenți. Moderatorul – același admirator al lui Iulian Vlad, prof. univ. dr. Adrian Năstase.

Cum am ajuns aici. Cazul Serviciului Român de Informații (SRI)

Piese de domino ale conivențelor fostei Securități, inclusiv în justiție și servicii pot fi urmărite în multiple direcții⁵⁰. Legătura dintre SRI și fosta Securitate a fost profundă,

46 Petru Romoșan, Corvin Lupu & Cristian Troncotă, « Prăbușirea mitului Securității. Adevăruri ascunse.. » - <https://bit.ly/3VDxrMp>. După cum se poate observa, propaganda securistă a celor doi este promovată cu entuziasm de Sorin Roșca Stănescu, fost colaborator al Securității, conform propriilor spuse (<https://bit.ly/3xgFowN>), și de Petru Romoșan, la rândul său „colaborator al Securității cu numele de cod „Robert”, conform unei „decizii CNSAS trimisă la Curtea de Apel” dezvăluită de jurnalista Mirela Corlățan. A se vedea: Mirela Corlățan, „Romosan catre mine: « Va asigur ca va scot din presa »”, dileMEdiatice, 1 august 2009 - <https://bit.ly/3vrpnDP>.

47 A se vedea, spre exemplu, teza susținută în 2018 de Mircea Flavius Stan, condusă de Cristian Troncotă, „Relații cu serviciile de securitate și informații române structurate similare sovietice în perioada 1964-1989” - <https://bit.ly/3vAT59n>. Concluzia tezei domnului Mircea Flavius Stan: „Paradoxal, Departamentul Securității Statului prin neimplicarea în evenimentele din decembrie 1989 [s.n.] și-a semnat sentința, altfel, alegerea implicării sale represive ar fi succedat în mod cert o negociere între Securitate și KGB privind continuitatea activității structurilor românești de securitate și informații sub alte forme, lucru pe care, din acțiunile sale, nu l-a dorit [s.n.]. Astfel, ipoteza generală a lucrării este validată”, dar măsura tipului de „învățământ” absolvit de studenții Academiei SRI la trei decenii de la Revoluție. Nu este probabil surprinzător că proaspătul doctor Stan era în 2022 „expert pe lângă Comisia de Apărare, ordine publică și securitate națională a Parlamentului României” - <https://www.wilsoncenter.org/person/mircea-flavius-stan>.

48 A se vedea în <https://unibuc.ro/wp-content/uploads/2023/12/2021.pdf>, premiul „Mihail Kogălniceanu” pentru lucrarea amintită mai sus.

49 E vorba de lista UM 0225, unitatea care se ocupa de urmărirea emigrației românești, cu colaboratorii pe care îi avea în legătură la 13.05.1985. Așa numita „Brigadă Antiemigrație” se ocupa cu „contracararea acțiunilor ostile RSR desfășurate de centrele de propagandă din străinătate” (Mădalin Hodor, „Ioan Aurel Pop, Cornel Nistorescu și Dorel Abraham, pe lista colaboratorilor Securității”, Revista 22, 12.04.2018 - <https://bit.ly/43ETRPf>).

50 Un singur exemplu din justiție, la întâmplare: fostul judecător la Curtea Militară de Apel, colonelul în retragere Constantin Udrea a lucrat la Centrul de Informații Externe, potrivit unei adeverințe CNSAS obținută de G4Media. După o carieră de 25 de ani în sala de judecată, Constantin Udrea s-a pensionat în 2019 și a fost, pentru aproximativ o lună, vicepreședinte al Alianței pentru Patrie (APP), partid fondat de Liviu Dragnea. Este cunoscut pentru intervențiile de la Antena 3 și pentru declarațiile cu privire la interferențele SRI în domeniul

începând din 1990. Nu voi detalia aici vectorii acestei alianțe; este de amintit doar că întregul SRI (ca și unitatea „Doi și-un sfer”, constituită și aceasta la începutul lui 1990) au fost formate în cvasi-totalitate din foste cadre de Securitate⁵¹; și că noile cadre ale SRI au fost educate la Academia Națională de Informații (ANI), după cum am arătat, de foste cadre de Securitate (inclusiv Cristian Troncotă).

Mai grav decât simpla diseminare a dezinformării securiste pe un canal aparent marginal precum *Vitralii*, este girul oferit acestuia de SRI. În decembrie 2019, șeful SRI-ului de atunci, Eduard Hellvig, trimitea un mesaj de mulțumire redacției *Vitralii*, publicat ca editorial:

VITRALII - LUMINI ȘI UMBRE, an XI, nr. 41, decembrie 2019 – februarie 2020 7

C U P R I N S

Editorial

- Privind prin trecut spre viitor 5
Eduard Raul Hellvig, Directorul SRI

„Noapte de decembrie”... după treizeci de ani

- Despre handbal și revoluție 7
Interviu cu gl. bg. (r) Dan Marin – col. (r) dr. Aurel V. David
- De vorbă cu un revoluționar autentic 23
Interviu cu ambasadorul Mihai Montanu – Col. (r) Hagop Hairabetian
- Privire prin vitraliile unui sfârșit de epocă 29
II. Anchetat în postură de arestat preventiv
Col. (r) dr. Aurel V. David
- Reactivarea memoriei colective împotriva uitării 49
Col. (r) Liviu Găitan

File de istorie

- De la Serviciul Special de Informații la Direcția Generală a Securității Statului 53
Col. (r) dr. Tiberiu Tănase

Memorie profesională

- „Puștiul” (3) 57
Col. (r) Hagop Hairabetian

Atitudini

- Confirmările și limitele unui rechizitoriu 61
Gl. bg. (r) Vasile Mălureanu

Sursa: Asociația Cadrelor Militare în Rezervă și în Retragere – SRI (<https://acmrr-sri.ro/>)

justiției (Roxana Garaiman, „DOCUMENT A judecat militari 25 de ani deși a fost ofițer de securitate înainte de 89”, G4Media.ro, 18 octombrie 2023 - <https://bit.ly/4aktuk8>).

51 A se vedea, printre altele, „Armagedon 7. SRI” - <https://bit.ly/3vr4AAI>.

Iată textul publicat de șeful SRI în revista *Vitralii* în decembrie 2019:

Se împlinesc 25 de ani de la înființarea Asociației Cadrelor Militare în Rezervă și Retragere și 10 ani de la prima apariție a Revistei „Vitralii”. Vreau să vă felicit pentru insistența de a conserva memoria acelor ani din istoria activității de informații în SRI. Ofițerii activi de astăzi, a căror vârstă medie este de circa 38 de ani, vor putea anticipa viitorul mai clar dacă vor privi spre el prin fereastra trecutului conservat de dumneavoastră. Salut cu această ocazie și inițiativa „Vitraliilor” de a se adapta la nou și de a-și propune să fie prezentă și în mediul online. Mulțumesc echipei editoriale pentru posibilitatea de a vă transmite câteva gânduri în paginile acestei reviste și felicit echipa redacțională pentru eforturile sale. Vreau să vă asigur că, prin intermediul nucleului format din ofițerii activi și în rezervă sau retragere și utilizarea la întregul potențial al acestuia, prin reducerea distanței dintre noi și o mai bună comunicare internă putem proiecta viitorul Serviciului în beneficiul României și al cetățenilor săi. La mulți ani tuturor și *Patria a priori!*

EDUARD RAUL HELLVIG, Directorul SRI

În anul 2015, domnul Hellvig a participat la comemorarea „eroilor USLA de la Revoluție” din fața fostului sediu al MAPN⁵². Participarea domnului Hellvig la această comemorare este cu atât mai inoportună cu cât încă din 2011, fostul Președinte Traian Băsescu le-a retras titlurile de Erou-Martir al Revoluției luptătorilor USLA comemorați pe acel monument. Mai mulți dintre aceștia au fost deconspirați ca agenți ai poliției politice comuniste, iar conform Dosarului Revoluției, Troscă și alți ofițeri USLA au avut un rol principal în reprimarea violentă și sângeroasă a revoluționarilor de la Baricada de la Intercontinental din București, în noaptea de 21-22 decembrie 1989⁵³. Mai mult, circumstanțele morții lor nu justifică, în nici un mod, statutul de erou, ei reprezentând, după toate probabilitățile, un comando chemat de fostul șef al Securității, Iulian Vlad, pentru a se infiltra în mod disimulat în MAPN, și care nici nu au încercat să execute misiunea oficială pentru care fuseseră chemați, și anume anihilarea teroriștilor care trăgeau în acele nopți către MAPN din blocurile civile învecinate⁵⁴.

Nu au fost singurele semnale al mezalianței fostul șef al SRI cu fosta poliție politică comunistă. Pe pagina de Facebook a SRI-ului⁵⁵ există și astăzi acest film închinat luptătorilor antiteroriști, inclusiv fosta Unitate de Luptă Antiterorista, cu un rol bine definit și documentat de reprimare a opoziției în anii lui Ceaușescu. În acest film omagial și eroic, fostul șef al Securității ceaușiste, Iulian Vlad, condamnat definitiv pentru crimele de la Timișoara, are un rol proeminent. Pe aceeași pagină de Facebook a SRI, un fost ofițer de Securitate / USLA declară cu mândrie: „Mi-am desfășurat activitatea în Securitate, cu încredere că fac ceva bine, cu patriotism care pare desuet acum. Toată lumea acuza Securitatea și securiștii parcă ar fi fost oile negre ale societății”.

52 „Ziua Luptătorului Antiterorist, celebrată de SRI cu depuneri de coroane de flori”, Realitatea.net, 18 decembrie 2015 - <https://bit.ly/3U11snZ>.

53 A se vedea Dosarul Secției Parchetelor Militare 11/P/2014 („Dosarul Revoluției”), CC, vol. 59, pp. 207-214.

54 Madalin Hodor, „« Asasinarea » lui Troscă (I) Misterele uslașilor uciși la Revoluție”, Revista 22, 09.02.2016 - <https://bit.ly/4aFL2qV>.

55 Film documentar – „Tradiția binelui - 40 de ani de antiterorism în România” - <https://bit.ly/4an5w7R>.

Nu se poate spune că ar fi putut fi o scăpare. Prezența pe teritoriul online al SRI-ului a filmului care omagia o parte – violentă și nefastă - a fostei Securități, principala instituție represivă a „regimului ilegal și criminal”, i-a fost semnalată domnului Hellvig, în mod public și privat, încă din anul 2017⁵⁶.

La fel de grav, pe 13 septembrie 2022 luptători din Brigada Antiteroristă din cadrul SRI au stat de gardă la dezvelirea monumentului foștilor securiști în Cimitirul Eroilor din Pitești, de către Asociația Cadrelor Militare și în Retragere din SRI (ACMRR-SRI) condusă de același Filip Teodorescu (șeful local fiind fostul cadru de Securitate Dumitru Șovar⁵⁷, acuzat recent de CNSAS de acțiuni de poliție politică⁵⁸). Așa cum au remarcat mai mulți jurnaliști⁵⁹, este puțin probabil ca acești luptători, în uniforme de lucru, să fi fost prezenți în altă capacitate decât cea oficială, ordonată de conducerea Brigăzii Antiteroriste. Dată fiind importanța mediatică a evenimentului, după toate probabilitățile, se aflau la ceremonie cu știrea șefului SRI. Este de notat că acesta din urmă a condamnat monumentul, însă la mai bine de două săptămâni după declanșarea scandalului⁶⁰, fără să menționeze, și cu atât mai puțin, să explice prezența luptătorilor Brigăzii Antitero a SRI-ului, drept gardă de onoare, la dezvelirea monumentului care onora, după spusele chiar ale domnului Hellvig, inclusiv „structurile regimului totalitar din trecut”. „Troița securiștilor” a rămas în picioare, cu tot scandalul mediatic. Conform declarației unui membru marcant al CNSAS, monumentul face parte din „reabilitarea, de ceva vreme, explicită a Securității”⁶¹.

La sfârșitul anului 2022, domnul Hellvig a anunțat, triumfal, că SRI a „desecretizat și publicat toate documentele” pe care instituția le mai avea „cu privire la Revoluția din 1989”⁶². Era vorba de 13 dosare⁶³ (o cantitate, evident, ridicolă) – a căror singură relevanță – negativă, desigur – a fost totala lor lipsă de însemnătate istorico-documentară. Se pun desigur mai multe întrebări: dacă acestea au fost cu adevărat „toate” documentele deținute de SRI cu privire la Revoluția din 1989, în contextul în care Dosarul Revoluției și alte documente de la CNSAS, alături de mii de mărturii, relevă cât de activă a fost Securitatea în acele zile, atunci unde sunt documentele legate de acea furibundă activitate? Dacă

56 „Andrei Ursu, revoltat: Iulian Vlad, un criminal notoriu, face parte din filmul „Tradiția Binelui” de pe site-ul SRI”, The Epoch Times, 28.09.2017 - <https://bit.ly/3THSV8j>.

57 Șovar este și el un propagandist activ în albirea fostei Securități: Neluțu Dinu, „Colonelul Dumitru Șovar dă rămămitul că Securitatea era privilegiată. Pentru un salam te umileau!”, ARGES focus, 17 februarie 2023 - <https://bit.ly/3J0XoxF>.

58 Sorin Semeniuc, „Colonelul (r) Dumitru Șovar, acuzat de CNSAS că a făcut Poliție politică înainte de 1989. El a ridicat o troiță în memoria foștilor securiști, într-un cimitir din Pitești”, G4Media.ro, 29 martie 2024 - <https://bit.ly/3vpK9DS>.

59 Ion Marinescu, „De ce odiosul monument al „eroilor securiști” de la Pitești a fost amplasat cu binecuvântarea lui Eduard Hellvig, șeful SRI. Dacă era o inițiativă a rezerviștilor, de ce manifestarea a fost păzită de agenți activi ai Brigăzii Antitero, lucru imposibil fără aprobarea conducerii SRI?”, Podul, 17 septembrie 2022 - <https://bit.ly/4avd88c>.

60 La data de 04 10 2022, în discursul ținut la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj.

61 Ionuț Jifcu, „Monumentul Securității este încă în picioare la Pitești, la un an de la inaugurare”, PRESShub, 09.11.2023 - <https://bit.ly/3J2ROLf>.

62 „Declarația directorului Serviciului Român de Informații cu ocazia desecretizării și publicării dosarelor legate de evenimente din 1989 aflate în custodia SRI”, 22 Decembrie 2022 - <https://sri.ro/articole/declaratie-desecretizare-1989.html>.

63 „Dosare desecretizate” - <https://sri.ro/categorii/dosare-desecretizate/index.html>.

au fost distruse, de ce nu a explicat acest lucru domnul Hellvig? Mai mult, de ce nu a dispus declanșarea unei anchete interne pentru identificarea și tragerea la răspundere a celor vinovați de distrugerea acelor documente, așa cum ar fi trebuit s-o facă în cazul falsificării dosarului „Udrea” al lui Gheorghe Ursu, la fel ca în cazul anchetelor violente asupra muncitorilor de la Brașov din 1987?

O altă întrebare este, desigur, de ce le-a declassificat SRI-ul atât de târziu, atâta vreme cât la lectură nu trădează vreo legătură cu siguranța națională?⁶⁴ În sfârșit, de ce nu au fost desecretizate *toate* documentele care ar trebui să intre în circuitul civil pe care SRI încă le mai posedă, deși domnul Hellvig a pretins, în mod fals, că „în timpul mandatului meu am predat întreaga arhivă a Securității către CNSAS”⁶⁵?

Publicarea festivistă, în decembrie 2022, a unor documente ale Securității (în mod neobișnuit, chiar pe situl SRI), documente, în principal, de dezinformare, ce nu reflectă cu nimic eforturile disperate ale cadrelor DSS de a „lichida radical” revoltele de la Timișoara, București și alte orașe și represiunea sălbatică la care a supus aceasta miile de demonstrați în decembrie 1989 – nu poate duce decât la concluzia că sub praful propagandistic al „distanțării”, SRI-ul încearcă încă să acopere crimele instituției din care s-a metamorfozat după Revoluție.

SRI și angajații CNSAS Mădălin Hodor și Mihai Demetriade

În pofida conivențelor enumerate mai sus, istoricul Mădălin Hodor, cunoscut pentru deconspirarea crimelor Securității până în anul 2018⁶⁶, a declarat, în septembrie 2022, că asociația foștilor ofițeri de securitate (ACMRR-SRI) nu ar avea „nicio legătură cu actualul SRI”⁶⁷. Transformarea lui Mădălin Hodor începuse însă mai de mult. Încă de la sfârșitul anului 2018, în discursul angajatului CNSAS, activ pe rețelele de socializare și apreciat ca „antisecurist”, s-a observat o marcantă schimbare de mesaj în privința rolului Securității. Aceași schimbare a fost observată concomitent și la colegul său de instituție, Mihai Demetriade.

64 Sabina Fati, „De ce a declassificat SRI documentele Revoluției atât de târziu?”, PRESShub, 26/12/2022 -<https://bit.ly/3PQrQhV>.

65 Cristian Ghinea și Vlad Iliina în colaborare cu Germina Nagâț, „34 de ani mai târziu, povestea nu s-a terminat: mii de dosare ale Securității sunt păstrate ilegal de către SRI, SIE, armată și poliție”, Comunitatea Liberală, 22/12/2023 - <https://bit.ly/3J0rZf5>.

66 Seria Mădălin Hodor, „Poștașul trage întotdeauna de două ori”, Revista 22, noiembrie-decembrie 2016 - <https://bit.ly/4ajKFSL>; Mădălin Hodor, „Adio, bătrâne asasin!”, Revista 22, 02.10.2017 - <https://revista22.ro/opinii/madaline-hodor/adio-btrne-asasin>; Seria Mădălin Hodor, „Asasinarea” lui Troșca. Misterele ușașilor ucși la Revoluție”, Revista 22, 9.02.2016 - <https://bit.ly/4aFL2qy>; Mădălin Hodor, „Securiștii care au tras la Timișoara. Listele lui Ambrozie”, Revista 22, 7.11.2017 - <https://bit.ly/3U2EDR4>; Mădălin Hodor, „Cine au fost « teroriștii »? Iulian Vlad spune că erau de la Securitate. Declarație olografă”, Revista 22, 21.12.2017 - <https://bit.ly/3xhblFF>; Andrei Ursu, Mădălin Hodor, Roland O.Thomasson, „Cine a tras în noi după 22”. Studiu asupra vinovaților pentru victimele Revoluției Române din decembrie 1989, Noua Revista de Drepturile Omului, nr. 4. 2019, pp. 5-128 - <https://bit.ly/3xhtEtP>; Mădălin Hodor, Andrei Ursu, „Lupta de rezistență a Securității. Planul și implementarea sa la Revoluție”, în Anneli Ute Gabanyi, Alexandru Muraru, Andrei Muraru, Daniel Șandru (coord.), *Revoluția din 1989. Învinși și învingători*, Polirom, Iași, 2020, pp. 398-428, Andrei Ursu, Roland O. Thomasson, Mădălin Hodor, *Trăgători și mistificatori* (în colaborare).

67 <https://www.presshub.ro/video-monumentul-securitatii-este-inca-in-picioare-la-pitesti-la-un-an-de-la-inaugurare-286366/>

În studiile și articolele pe care le publicase până în acel an, Mădălin Hodor demonstrase, pe baza unor probe credibile, că vinovații pentru victimele de la Revoluție, în special cele înregistrate după 22 decembrie 1989, au fost cadre ale Securității parte a rețelei de „luptă de rezistență pe teritoriul vremelnic ocupat de inamic” (pe scurt, „lupta de rezistență”, sau „rezistenții”). Planul, întocmit la ordinul lui Nicolae Ceaușescu, urma să se aplice „în general în cazul pierderii puterii de către regimul Ceaușescu, inclusiv în fața unor „elemente dușmănoase” interne. Istorical a explicat pe larg și modul în care acest plan „a fost aplicat după 22 decembrie 1989”⁶⁸. Hodor publicase documente ce dovedeau „existența, în carne și oase”, a „teroriștilor”, inclusiv marturia fostului șef al Securității, Iulian Vlad:

În ianuarie 1990 însă, cu perspectiva zecilor de ani de închisoare în față, Iulian Vlad era mult, mult mai dispus să spună lucrurilor pe nume, astfel încât, atunci când revine asupra chestiunii deschiderii focului în Piața Palatului (pagina 5) afirmă fără echivoc: „Este cât se poate de clar că numai niște oameni, care cunoșteau bine topografia locului, ori erau în complicitate cu cei care aveau asemenea cunoștințe puteau pătrunde în clădire (sau pe acoperișul ei) și transporta armamentul și cantitățile mari de muniție ce le-au avut la dispoziție”. Destul de clar. Trăgătorii erau fie securiștii de la Direcția a V-a, fie unii care lucrau împreună cu ei⁶⁹.

Hodor mai scria că „cele mai importante” dintre unitățile de trăgători „fie făceau parte din organigrama Securității, fie erau structuri acoperite (cazul rețelei „R”) care lucrau în cooperarea sau sub coordonarea ei”. Mărturia lui Vlad ar fi constituit:

o descriere cât se poate de precisă și acoperitoare a rețelei „R”, celebra structură secretă care trebuia să funcționeze „pe teritoriul vremelnic ocupat de inamic” în timpul „războiului întregului popor pentru apărarea patriei”. Adică în tipul de scenariu din decembrie 1989.

Este ceea ce Hodor demonstrase și prin alte „dovezi concrete” pe care „le-a găsit și pe care le-a prezentat” asupra implicării respectivei rețele acoperite care lucra sub coordonarea Securității, „în evenimentele din decembrie 1989”⁷⁰. În acei ani, Mădălin Hodor nu lăsa niciun dubiu asupra identității și modului de organizare și acțiune al teroriștilor din decembrie 1989:

„Lupta de rezistență” a fost menită să lupte împotriva unei revolte autohtone care, cu ajutorul armatei, l-ar fi răsturnat pe Ceaușescu. Aceasta este de fapt lupta pe care a purtat-o Securitatea după 22 decembrie 1989”⁷¹.

68 A se vedea Mădălin Hodor, Andrei Ursu, „Lupta de rezistență a Securității....”

69 Mădălin Hodor, „Cine au fost « teroriștii »?...”

70 Ibidem.

71 Mădălin Hodor, Andrei Ursu, „Lupta de rezistență a Securității...”. În aceeași lucrare găsim numeroase detalii ale atacurilor teroriste din acele zile:

...,„inamicul” lui Ceaușescu și al Securității „au devenit revoluționarii și soldații care au preluat puterea după înlăturarea lui Ceaușescu. Lupta urma să fie în întregime secretă, bazată pe un contingent relativ mic de

Surprinzător pentru mulți, dintr-un anumit punct, Mădălin Hodor și-a schimbat cu 180 de grade narațiunea cu privire la teroriștii de la Revoluție. În ultimii ani el a promovat chiar narațiunile Securității pe care le devoalase anterior, respectiv că nu ar fi exista un „plan principal” al atacurilor teroriste de după 22 decembrie, că „lupta de rezistență” nici nu ar fi existat; mai mult, că ar fi fost o explicație „conspiraționistă”, „străină culturii românești”. Că în decembrie 1989, toți românii și, cu siguranță, toți străinii - reporterii și cei care urmăreau știrile despre ceea ce se întâmpla - au fost păcăliți; că Securitatea și Miliția au fost făcute țapi ispășitori de către Armată; că Armata controla totul, că Securitatea și Miliția nu ar fi avut acces la televiziune sau ziare sau radio, că „potretul robot” al „teroriștilor” ar fi făcut parte din planurile de dezinformare și diversiune ale Armatei. Focurile de armă și victimele ar fi fost rezultatul stresului și psihozei induse de militari și de televiziune, prin... Teodor Brateș⁷². Cu alte cuvinte, Mădălin Hodor a adoptat dezinformarea de 34 de ani a Securității despre Revoluție pe a cărei demascare își clădise popularitatea mediatică în anii anteriori.

Prin noua sa „teorie logică” a crimelor de la Revoluție, pe care o diseminează din ce în ce mai explicit de când a început colaborarea cu SRI (fără să ofere surse noi, și în schimb, ignorând și contrazicând fără vreo explicație toate datele și sursele pe care el însuși le-a dezvăluit în 2016-2018 și noile probe pe care le-am dezvăluit în cărțile noastre⁷³), Hodor a îmbrățișat în mare poziția Secției Parchetelor Militare (SPM) din Dosarul Revoluției (inclusiv Rechizitoriul semnat de procurorul Cătălin Ranco Pițu), poziție pe care o criticase vehement până în 2018⁷⁴ și ambivalent în 2019⁷⁵.

Este semnificativ că în aceeași perioadă cu neverosimila basculare a lui Mădălin Hodor, fostul șef al SPM, Cătălin Ranco Pițu⁷⁶ s-a lansat într-o campanie mediatică de

luptatori bine pregătiți din cadre de Securitate, excepțional de bine înarmate. Comunicările sale urmau să fie codificate și / sau criptate conform schemelor de codare sofisticate, care nu erau disponibile pentru Armata română. Armele folosite în timpul „luptei de rezistență”, sofisticate pentru acea vreme, multe dintre ele de origine NATO și alte origini occidentale, trebuiau să fie ușor de ascuns, dar letale. Cercetările noastre arată că astfel de arme făceau parte din arsenalul Securității. Erau prevăzute cu lasere, lunete și gloanțe folosite de anumite calibre (de exemplu, 4 mm, 5,6 mm, 9 mm) care nu se aflau în posesia armatei române la acea vreme. Cercetările noastre arată că aceste arme au fost de fapt în posesia agenților de securitate în timpul acelor zile (22-29 decembrie 1989). Și conform propriilor evidente, Securitatea a folosit mari cantități de muniție în aceeași perioadă. Conform nenumăratelor relatări ale martorilor, majoritatea metodelor și tehnicilor stipulate în planurile „luptei de rezistență” a Securității au fost folosite în acele zile: împușcături disimulate din locații secrete, sub acoperirea nopții[...]; foc ocazional, dar necruțător din clădirile civile și casele de lângă obiectivele strategice (postul de televiziune, Ministerul Apărării, postul de radio, alte unități militare, sediile de putere ale noii administrații); ambuscade ale unităților militare trimise ca întăriri către acele obiective; infiltrarea și dezinformarea noilor autorități și armatei. Tot acest timp, au fost găsite gloanțe în corpurile victimelor și în alte locuri care erau de același calibrul cu acelea înregistrat ca fiind în arsenalul Securității.

72 A se vedea „interviul” cu regizorul Tudor Giurgiu pe canalul de youtube „Istorie cu Hodor”: „Cuvânt cu greutate. Istorie cu Hodor și Tudor Giurgiu”. Podcast EP.07 - https://www.youtube.com/watch?v=Ixj_YqAZvXI.

73 Andrei Ursu, Roland O. Thomasson, Mădălin Hodor, Trăgători și mistificatori și Andrei Ursu, Roland O. Thomasson, Căderea unui dictator.

74 A se vedea, spre exemplu, Andrei Ursu, Mădălin Hodor, Roland O. Thomasson, „Cine a tras în noi după 22...”.

75 Andreea Pora, „După 30 de ani, doar 3 inculpați în dosarul revoluției: Iliescu, Voican și Rus. Istorieci sunt nemulțumiți”, Europa Liberă România, 8 aprilie 2019 - <https://bit.ly/49tLHL2>.

76 Cătălin Ranco Pițu are studii în drept la Universitatea Ecologică și un masterat în drept la Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu (<https://www.mpublic.ro/ro/content/cv-catalin-ranco-pitu>), școala unde au predat Corvin Lupu și Cristian Troncotă. După trimiterea Dosarului Revoluției în instanță cu doar trei inculpați și niciun ofițer de

promovare a propriului Rechizitoriu prin care a discolpat, juridic, Securitatea, pentru crimele de la Revoluție. Campania a fost începută alături de Ion Cristoiu, cel cu numele de cod „Coroiu”⁷⁷, de Mihai Gâdea la Antena 3⁷⁸ (televiziunea unui alt informator al Securității, Dan Voiculescu⁷⁹, unde un alt invitat frecvent, adept al unor teze similare, este informatorul Alex Mihai Stoenescu⁸⁰ care laudase Rechizitoriul lui Cătălin Ranco Pițu drept „aproape impecabil [...], în afară de calitatea lui judiciară, reabilitează și Justiția română” și în *Evenimentul Zilei* al lui Dan Andronic⁸¹), IRRD (alături de aceiași Constantin Corneanu și Florian Banu⁸²) etc.

Alături de un alt lucrător la CNSAS, Mihai Demetriade, Mădălin Hodor a avut schimbări de optică la fel de bizare și în privința altor subiecte delicate legate de SRI și fosta Securitate. Cei doi au devenit admiratori ardenti – în presă și pe rețelele de socializare - ai domnului Hellvig și serviciului pe care l-a condus, pe subiecte variate, de la legile securității⁸³ și până la „predarea finală” a arhivei fostei Securități către CNSAS (pe care au salutat-o cu un suspect entuziasm⁸⁴, deși cea mai mare parte din dosarele pe care le-am solicitat, împreună chiar cu cei doi în anii anteriori⁸⁵ nu au fost predate).

Misterul a fost elucidat prin eforturile presei: ciudata transformare a fost sincronă cu angajarea celor doi ca „lectori” la Academia SRI⁸⁶ (Mihai Demetriade a consemnat acest lucru în declarația de venituri de pe site-ul CNSAS din 2022; Mădălin Hodor, după datele existente, abia în 2023, după dezvăluirile din presă⁸⁷).

Faptul că doi lucrători CNSAS, care anterior au studiat și devoalat violenta încălcare a drepturilor omului de către DSS, predau la Academia SRI, nu ar fi în sine un motiv de îngrijorare. Din contră: în principiu, dacă niște oameni care au înțeles rolul criminal al Securității ar preda cu integritate acest subiect noilor cadre ale instituției ombilical legată de aceeași Securitate – nu ar putea fi decât de bun augur. Problema este însă: ce predau cei doi? În baza prestațiilor lor mediatice, care duc cu gândul la „agenții de influență” de odinioară, *cei doi* au fost cei care au învățat o nouă variantă a istoriei Securității, cea „nuanțată” de Academia unde au fost angajați.

Securitate, Pițu s-a pensionat, la 50 de ani, cu gradul de General de Justiție.

77 „Cătălin Ranco Pițu: « Ion Iliescu nu ar fi existat fără Ceaușescu ». Față în față cu Ion Cristoiu” - <https://www.youtube.com/watch?v=Un1Lgkgsdc&t=1017s>. Ion Cristoiu a avut numele de informator al Securității „Coroiu”.

78 Vezi <https://www.youtube.com/watch?v=Cc5hiH7Pm-A>, <https://www.youtube.com/watch?v=6i9eyxx7830>, <https://www.youtube.com/watch?v=p7DnLnt1T2c>.

79 „VERDICT FINAL. Dan Voiculescu a colaborat cu Securitatea”, DIGI24.ro, 13.02.2013 - <https://bit.ly/3vCWbcY>.

80 <https://www.youtube.com/watch?v=OeZq5-f3mVs>.

81 Dan Andronic, „Invențiile lui Ion Iliescu despre Revoluție: « Teroriștii fideli lui Ceaușescu » și negarea existenței victimelor după 24 decembrie”, Evz.ro, 27 decembrie 2019 - <https://bit.ly/3xkFkw5>.

82 Vezi <https://www.youtube.com/watch?v=-tdJ01jAmvU>.

83 Andreea Pavel, „EXCLUSIV. Cercetătorii CNSAS Mădălin Hodor și Mihai Demetriade predau la Academia SRI”, G4Media.ro, 12 octombrie 2022 - <https://bit.ly/4aAmtvh>.

84 Dan Tapalagă, „Hodor și Demetriade, elogiul la adresa conducerii SRI pentru predarea arhivelor la CNSAS și deconspirarea Securității: Noi am reușit”, 13 octombrie 2022 - <https://bit.ly/3J3h0RP>.

85 „Fiul disidentului Gheorghe Ursu, scrisoare către Iohannis: SRI să predea CNSAS dosare-cheie”, Revista 22, 29.09.2017 - <https://bit.ly/4cl49IS>.

86 Andreea Pavel, „EXCLUSIV. Cercetătorii CNSAS...”.

87 „Declarație de avere”, 22.05.2022 - <https://bit.ly/3J54gKs>.

Pe lângă flagranta schimbare de optică a lui Hodor în privința Revoluției, cei doi și-au „nuanțat” opiniile în privința întregii activități represive a Securității. Iată câteva repere. Pe 9 decembrie 2020 TVR a difuzat un film realizat de Raluca Bibiri: „Adevăruri despre trecut: Securitatea, brațul înarmat al partidului”⁸⁸. Filmul este o revizuire, explicită, a istoriei:

Istoria acestui serviciu secret, zis, pe scurt, Securitate, este consemnată mai cu seamă din perspectiva aceluia care au încercat să facă dovada abuzurilor atribuite de-a lungul a jumătate de secol, începând cu regimul deșist și până în '89. Documentarul propune o perspectivă „de interior”, a aceluia care mărturisesc experiența proprie - ofițerii de securitate. Descoperim astfel o altă viziune asupra Securității, în care primează ordinea internă, cu rapoarte ierarhice bine determinate între angajați și, nu în ultimul rând, o structură subordonată în totalitate Partidului. Intervievați: Mădălin Hodor-istoric, general maior (rtg) Dumitru Bădescu, fost ofițer în Departamentul Securității Statului Direcția a II-a, Contrainformații Economice general de brigadă Vasile Mălureanu, fost maior în Departamentul Securității Statului.

În film, Mădălin Hodor declară:

Avem o imagine deformată, ușor romanțată asupra a ceea ce a fost Securitatea. Nu regimul comunist a considerat că nu mai trebuie făcută presiune după '64, ci pur și simplu își înlăturase fizic adversarii [...] Nu mai era nevoie să-i ții pe unii în închisoare.

În tandem, Vasile Mălureanu îl completează: „România după 1964 devenise o țară fără deținuți politici... S-a renunțat la acțiunea violentă”. Din nou, cititorul atent va sesiza suprapunerea acestor teze cu decizia ICCJ de achitare a torționarilor lui Gheorghe Ursu din 27 iulie 2023.

Într-un alt episod al „Adevărilor despre trecut”, aceeași Raluca Bibiri rescrie, după un scenariu parcă scris de Vasile Mălureanu, rolul „benign” și chiar „benefic” al „Femeilor în Securitate”. Un fost ofițer de Securitate a declarat în emisiune, fără a fi chestionat de reporter: „Mi-am desfășurat activitatea în Securitate, cu încrederea că fac ceva bine, cu patriotism care pare desuet acum. Toată lumea acuză Securitatea și securității parcă ar fi fost oile negre ale societății”.

Andreea Pavel (*G4Media*) a criticat, pe bună dreptate, emisiunea. În urma articolului și a autosesizării CNA, care s-a adresat CNSAS: „Mădălin Hodor a avut, după cum reiese din *G4Media*, reacții pe Facebook dintre cele mai jignitoare, cu tot cu înjurături, insulte, cuvinte grele, inclusiv sexiste și misogine, pe care bunul simț îmi interzice să le reproduc”⁸⁹. Ambii angajați CNSAS au continuat să susțină „calitățile” emisiunii Ralucăi Bibiri, fără însă a preciza care sunt acele calități:

În comentariile postării, mai multe persoane îi cer insistent lui Mădălin Hodor să își spună

88 „Adevăruri despre trecut: Securitatea, brațul înarmat al partidului”, TVR, <https://www.youtube.com/watch?v=hlpC3OEcJul>.

89 Petre M. Iancu, „Securitatea, Putin, nuanțarea și libertatea”, DW, 16 august 2022 - <https://bit.ly/3xn00nd>.

părerea despre emisiune, spunând că au urmărit episodul cu femeile din Securitate și nu li s-a părut în regulă.

Istoricul CNSAS refuză, subliniind că nu vrea să comenteze conținutul emisiunii, adică exact ceea ce a fost analizat în articolul *G4Media*: doar conținutul. Mădălin Hodor mai spune că așteaptă să i se ceară „opinia profesională” de către persoane „abilitate” ca să comenteze emisiunea. La unele insistențe răspunde cu „nu ați înțeles nimic” și „faceți parte din publicul țintă al articolului”, apoi spune că poate va scrie, dar după ce se va pronunța CNA în cazul emisiunii TVR. De ce contează decizia CNA? Cu ce ar schimba decizia CNA, indiferent care ar fi ea, conținutul emisiunii sau opinia lui Mădălin Hodor asupra conținutului emisiunii?

Imediat după mesajul lui, un alt istoric CNSAS, Mihai Demetriade, publică o postare pe Facebook în care consideră că emisiunea este „bună chiar dacă cu nuanțe și diferențe”.

Nici în mesajul lui nu e clar unde e greșit articolul și ce nu e scris corect, dar consideră materialul „un derapaj critic” și o „înfierare proletară”. Între timp, Mihai Demetriade a șters postarea sau i-a schimbat regimul de acces din public în privat⁹⁰.

O transformare similară a suferit și poziția lui Hodor față de cazul Ursu. În 2017 el scria că ordinul lui Iulian Vlad a fost că:

„inginerul Ursu trebuia „rezolvat”: în cea mai deplină tăcere și mai ales sub aparența „legalității socialiste”. Având în vedere contextul, nu dorea să amplifice scandalul și nici să riște o expunere fățișă a implicării Securității, care, așa cum s-a dovedit, nu-și modificase nici un centimetru metodele și obiectivele după 1968. Din contră. După cum se știe, inginerul Ursu a fost torturat în arestul Miliției [...] de către anchetatorii de la Direcția Anchete Penale a Securității. [...] Miliția [...] nu era decât bâta pe care o ținea „brațul înarmat al partidului”⁹¹.

Într-un ciudat articol din *Revista 22*, din 23 noiembrie 2021, Hodor a schimbat radical registrul, „povestea nemaifiind una clasică, cu „băieții răi” (cei care se opun aflării adevărului) și „băieții buni” (cei care se luptă pentru aflarea lui)”. Fără a avea vreo pregătire juridică, Hodor se lansează în aprecieri de drept penal suspect de asemănătoare cu ale avocaților cadrelor de Securitate: torționarii lui Gheorghe Ursu nu ar fi putut fi condamnați, pentru că „pentru Justiție e greu să pună cap la cap lucrurile”, „cadru legal obligă la piruete”, „crimele făptuite în timpul regimului comunist” trebuie tratate drept „infrațiuni contra umanității”, care ar avea „definiții destul de restrictive”. Cu alte cuvinte, achitarea torționarilor lui Gheorghe Ursu de către Curtea de Apel ar fi fost legală, pentru că legile – atât cele naționale cât și cele internaționale, ar fi prea „restrictive”, „alambicate” și „disputate”⁹². Adică, exact poziția apărării din proces, și a Securității în general.

Pe aceeași stranie pantă revizionistă și disculpatoare pentru judecătorii care i-au achitat pe securiști, Mădălin Hodor scria un coleric și semi-inteligibil text împotriva celor

90 Andreea Pavel, „OPINIE Cum am fost înjurați și jigniți de Mădălin Hodor, Mihai Demetriade și Florin Iaru pentru că am prezentat cum TVR a spălat Securitatea comunistă”, *G4Media*, 13 august 2022 - <https://bit.ly/43H9wO4>.

91 Madalin Hodor, „După cutremur (II) Ceaușescu a lăsat Bucureștiul să moară”, *Revista 22*, 04.04.2017 - <https://bit.ly/3VJAwwu>.

92 Madalin Hodor, „La groapa procesului comunismului”, *Revista 22*, 23.11.2021 - <https://revista22.ro/opinii/madalin-hodor/la-groapa-procesului-comunismului>.

care au criticat deciziile de achitare respective. Aparent, cu un brusc și inexplicabil năduf, și împotriva părților civile din proces:

Isteria nu înlocuiește istoria. Nici filmele nu țin loc de sentință: Sigur că vi se pare nedrept. Sigur. Dar plătiți indolența să știți. Indolența, incompetența, fușăreala [sic!]. Plătiți lipsa de studiu, lipsa de muncă, plătiți specialiștii și avocații proști pe care i-ați avut, plătiți sursele voastre de referință proaste....

Mai scria că în această „isterie” legată de Gheorghe Ursu „mai lipsește” ca acesta din urmă să fie considerat „ca declanșator al Răscoalei de la 1907”(!?).

Recapituluz. S-a dovedit că simultan cu tumultoasa și bizara schimbare de registru narativ față de rolul Securității, cei doi angajați CNSAS au fost angajați la Academia SRI. Formal, pe postul de lectori⁹³. Metamorfoza atitudinii lor față de noul angajator duce cu gândul la un rol cel puțin de agent de influență. Mai duce cu gândul și la posibilitatea unui conflict de interese, atâta vreme cât au rămas angajați la CNSAS, instituția care trebuie să verifice, în mod critic, modul cum SRI-ul gestionează dosarele Securității și măsura în care le-a predat cu adevărat.

La nivel individual, cazul ar putea fi trecut pe lunga listă a celor care dovedesc lipsă de probitate în poziția lor de funcționari ai statului român. Însă alunecarea celor doi în zona edulcorării rolului Securității (o instituție pe care până mai deunăzi o criticaseră fără rezerve), nu pare să trădeze un interes de ordin personal. Ea trebuie căutată în afara lui Mihai Demetriade și Mădălin Hodor, și anume, la SRI. Ceea ce denotă ceva mult mai grav, și anume că, la mai bine de trei decenii după Revoluție, Serviciul care i-a recrutat și folosit mediatic pe cei doi angajați ai CNSAS are încă un vădit interes să servească interesele foștilor ofițeri de Securitate. Inclusiv, să le mențină impunitatea pentru crimele comise sub dictatura comunistă și să le îmbunătățească imaginea în media și societate. Sunt fapte care dezminț declarația domnului Eduard Hellvig, că SRI s-a „delimitat” definitiv „de excesele Securității”.

Într-un interviu din luna septembrie 2022⁹⁴, Mădălin Hodor aducea jenante elogii Directorului SRI (pe atunci, încă în funcție), deplângând nu infiltrarea Securității în servicii și, în general, în societatea post-decembristă, ci „paranoile noastre de după '90”, pentru care a folosit termenul „securism”. Întâmplător, era termenul folosit și de Eduard Hellvig, destinat să ne „liniștească”: „SRI-ul nu mai are nimic din fosta Securitate, totul e în mintea noastră”⁹⁵. În acel interviu Hodor a trebuit să răspundă unei întrebări precise: ce a fost cu acel recent „cald și elogios mesaj” al directorului SRI pentru *Vitalii*, revista foștilor securiști.

Răspunsul este pe cât de cinic, pe atât de transparent și rizibil: „...pentru serviciile de informații, securistul continuă să fie un « asset ». Adică securiștii « dețin informații importante ». De pildă, « ținte » prin « țări arabe », de care ar avea nevoie chiar și « aliații

93 Un „privilegiu” neobișnuit: Hodor și Demetriade nu au titlul de doctor, ceea ce în mod normal nu le-ar permite să dețină funcția de lector într-o instituție academică.

94 Andreea Ofițeru, „Securism, paranoia și virusii Securității”, Europa Liberă România, 17 iunie 2022 - <https://bit.ly/43FOAqJ>.

95 Andreea Ofițeru, „Securism, paranoia...”

noștri »”⁹⁶.

Recapitulăm: americanii au nevoie de un tehnician arab „de elită”, școlit acum 40 de ani în România comunistă, și nu-i știu telefonul (să presupunem că arabil n-a ieșit încă la pensie, cum au ieșit cu toții, nu? securiștii noștri). Un „important” fost securist de la constraspionaj sau SIE, să îl numim „Asset X”, îl mai are pe arab în agenda lui de lucru scrisă cu pixul acum 40 de ani. Să mai presupunem și că arabil mai are încă numărul de telefon fix de atunci, iar agenda lui „Asset X” n-a fost predată la Securitate și nici la SRI, respectiv CNSAS. Pentru acel număr de telefon dorit de americani, SRI-ul trebuie să aibă acces la „Asset X”. Și pentru acest acces, SRI-ul trebuie să facă totul să nu-i supere pe rezerviștii de la *Vitralii*, să-i trateze „cald și elogios”. Mai mult, să se asigure că societatea românească acceptă ideea că torționarii lui Ursu nu pot fi condamnați, iar teroriștii din decembrie 1989, care au ucis 1200 de români și rănit încă 4000, nici n-au existat. (Domnii din SRI care-l au în legătură pe Mădălin Hodor ar putea să vină și cu alte variante, mai puțin fezandate.)

Recent, Mădălin Hodor a fost numit membru în Colegiul CNSAS de către Partidul Național Liberal – o explicație pentru ciudata „cotitură” a antisecuristului de altă dată. Mai gravă decât prețul „temperării” și „recrutării” unui fost „element ostil” de către urmașa Securității, este toxica simbioză Partid-Servicii în politica românească de azi, pe care „cazul Hodor” o probează:

În ultimii ani, Mădălin Hodor i-a apărut și pe lideri importanți din PNL, partidul care azi l-a propus pe Hodor în conducerea CNSAS, în scandalurile de presă în care aceștia au fost implicați: pe fostul ministru al Educației, Sorin Cîmpeanu, pe fostul ministru de Interne, Lucian Bode, dar și pe fostul premier, Nicolae Ciucă, fie în scandalurile legate de suspiciunile de plagiat, fie în afacerea BMW-urilor pentru Poliție. Într-unul dintre episoade s-a contractat inclusiv cu jurnalista Emilia Șercan, în privința consultării lucrării de doctorat a lui Bode. Nu în ultimul rând, Mădălin Hodor împreună cu istoricul Mihai Demetriade au încercat să decupleze legile securității de o emisiune TVR care spăla Securitatea comunistă. Emisiunea TVR a fost difuzată la patru zile după ce *G4Media* a publicat integral proiectele de legi. Ulterior, emisiunea a fost sancționată de CNA și scoasă din grila de programe⁹⁷.

În loc de concluzie. Toxicitatea dezinformării privind rolul Securității în timpul dictaturii Ceaușescu și în Revoluția Română din decembrie 1989

Prin dezinformare, Securitatea a rescris, în ultimele trei decenii, istoria momentului de cumpănă, cu adevărat eroic, al istoriei noastre recente, cu consecințe asupra mentalului colectiv: dacă nu a existat represiune violentă, deci nici frica de Securitate, de ce am

96 Ioana Ene Dogioiu, „Mădălin Hodor despre Securitate, SRI, legile securității și paranoia. « Societatea românească nu a luat niciodată în serios deconspirarea »” - Interviu”, 25.09.2022 - <https://bit.ly/3J18d31>.

97 Ioana Ene Dogioiu, „Mădălin Hodor despre Andreea Pavel, Mădălin Hodor a devenit membru în conducerea CNSAS, la propunerea PNL/ Hodor a predat la Academia SRI, i-a apărut pe Bode și Ciucă în scandalurile din presă și a încercat să decupleze serviciile de informații. de implicare în legile securității”, *G4Media*. ro, 26 martie 2022 - <https://bit.ly/4cFEwC8>.

acceptat noi, românii, umilitorul cult al personalității lui Nicolae Ceaușescu? Dintr-o profundă, comodă lașitate? Dacă cei torturați în acei ani și cei uciși în decembrie nu au fost într-o relație de „adversitate” cu regimul și aparatul represiv, dacă aceștia din urmă, ca și teroriștii, de fapt, nu au existat, atunci cine i-a torturat și cine i-a ucis pe primii? Ne-am bătut și ucis „între noi, ca proștii”? Merită să ne revoltăm, în cazul unei reveniri la dictatură, ca în Rusia?

Întrebările explică dezamăgirea, dezabuzarea, scepticismul, cinismul și confuzia din spațiul public românesc privind propria noastră istorie. Rescrierea ei a consolidat impunitatea făptuitorilor responsabili de crime, iar aceștia au devenit câștigătorii bătăliei narrative prin care inflențează societatea românească postcomunistă după chipul și asemănarea lor.